

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$, an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4.50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$, an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Toți ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marți, Joi și Sâmbăta.

Hrană sufletească.

„Gazeta Transilvaniei”, în numărul său de Joi scrie, la loc de frunte, articolul „O rugare către episcopii noștri”, în care se remarcă lipsa preoților români pe câmpul de războiu, pentru a împărtăși hrana sufletească vitejilor noștri de sub drapel, sau celor ce zac bolnavi și răniți prin atâtea spitale.

Am remarcat încă în numărul trecut acest articol, din care reiese alipirea bravilor noștri soldați către sfânta lor credință străbună, ales în aceste vremuri grele, când moartea îi seceră fără milă și ei nu se clintesc dela locul de onoare, ci își varsă sângele pentru tron și patrie.

Dorința vitejilor de sub drapel, de a avea cât mai adese mângăierile sfintei noastre credințe, este, de sigur, foarte îndreptățită și o sprijinim cu toată tăria convingerii noastre.

Pe cât știm noi — și o știm din propria experiență — preoții români de ambele confesiuni au grăbit să se anunțe comandelor militare competente, încă în cele dintâi zile ale mobilizării. Acolo s'a luat act de anunțare și li-s'a spus să meargă acasă și să aștepte chemarea, dacă va fi lipsă, căci preoți militari sunt destui.

S'au cerut apoi dela mai marii bisericești preoți — și numai decât li-s'au pus la dispoziție câți au cerut. Mai mult; numărul preoților noștri, cari s'au declarat aplicați a merge pe câmpul de războiu întrece mult numărul cerut de comandamentul militar. Avem destui preoți, cari ar merge, în orice clipă sub drapel, — și sunt între ei mulți părinți de familie —, îndată ce li-s'ar cere.

Clericii seminarului nostru arhidiecezan din Blaj s'au anunțat de asemenea, — în mod cu totul vo-

luntar —, să îndeplinească ori-ce slujbă, în șirul samaritanilor îndurători, cari îngrijesc pe bolnavii și răniții războiului.

Foia noastră s'a trimis pretutindeni — în mod gratuit — tuturor răniților, cari au reclamat-o pe o simplă cartă postală, înafară de sutele de cărți de rugăciuni și de lectură.

***

Toate aceste nu le amintim pentru a compara munca noastră cu vitejia și suferințele soldaților noștri de pe câmpul de războiu — ferească Dumnezeu!

Vrem să accentuăm însă, că din partea superiorității noastre bisericești s'au luat toate măsurile pentru a satisface trebuințelor sufletești ale credincioșilor noștri, ce stau sub arme.

Va mai reclamă necesitatea alți preoți, pentru îmbărbătarea celor ce stau în fața gloanțelor dușmane, sau pentru mângăierea celor ce se sbat în suferințele spitalelor?

Vor merge alții — și iarăși alții.

Vor merge sute și vor merge mii, căci ceice au fost părinții sufletești ai turmei Cuvântătoare în zilele păcii, nu pot să se retragă dela ocrotirea ei, în zilele acestea de prăpăd și nenorocire.

Poftească comanda militară și ceară câți preoți vrea, — și vom merge cu toții să ne facem datoria, cu sfințenie!

Enciclica

Pontificelui Benedict al XV-lea.

(Continuare).

7. A doua cauză a turburărilor generale am zis, că stă în faptul, că înaintea mulțimei nu mai e sfântă autoritatea, care e pusă în fruntea ei. Le-a plăcut să derive originea puterii omenești nu dela Dumnezeu, Domnul și creatorul tuturor, ci din libera voință a omului, și legăturile

imprumutate ce sunt între mai mari și inferiori întru atâtea le-am micșorat, încât se pare, că nici nu există; apoi dorul neînfrânat după libertate împreună cu încăpăținare cu încetul a făcut, ca nici familiile să nu fie scutite, familia, a cărei putere ce izvorește din natura ei, e mai limpede ca lumina soarelui; și ce-i mai dureros n'a cruțat nici pe ceice s'au retras de lume, ca să-și petreacă vieța în contemplări sfinte. De aici să naște disprețul legilor; fierberea masselor; de aici zeflemizarea obraznică a tot ce-i just; de aici pretextele găcite, cari să-i îndreptățescă să scuture lanțurile ordinii; de aici blăstămățiile îngrozitoare a celorce nerecunoscând nici o lege, care să-i înfrâne, nu cruțe nici averea, nici vieța oamenilor.

8. Noi, cărora din putere dumnezeiască Ni-s'a încredințat grija supremă a tot adevărul, nu putem tăcea văzând direcția greșită a modului de cugetare și de lucrare, care răstoarnă toată ordinea socială, și atragem luarea aminte a popoarelor asupra învățăturii, care nu se schimbă după placul omului: *Că nu este stăpânie fără numai dela Dumnezeu și stăpâniile, care sunt, dela Dumnezeu sunt rânduite* (Rom. XII, 1). Deci conducătorul oamenilor, fie acela principe ori mai mic, are putere provenită dela Dumnezeu. Din motivul acesta și s. Pavel rânduieste să ne supunem celor cari având putere ne poruncesc. Supunerea aceasta e religioasă. provenită din datorințe religioase; excepționând cazurile, când superiorii ar demânda lucruri, cari se împotrivesc poruncilor dumnezeiești: *Pentru aceasta trebuie să vă supuneți, nu numai pentru mânie ci și pentru cunoștință* (Rom. XIII, 5). Cu vorbele s. Pavel conzună ceea ce zice Principele Apostolilor: *Supuneți-vă pentru Dumnezeu, ori-cărei întocmiri omenești: fie împăratului fiindcă este înalt stăpânitor, fie diregătorilor fiindcă sunt trimiși de dânsul...* (I. Petru II, 13, 14). Din cari apoi Apostolul neamurilor deduce, că celce să împotrivesc cu îndărătnicie poruncitorului legitim, Domnului se împotrivesc, și-și pregătește pedeapsa de veci: *Pentru aceea, celce să împotrivesc stăpânirii, rânduielii lui Dumnezeu să împotrivesc, iară cari se împotrivesc, judecată șie-și vor lua* (Rom. XIII, 2).

9. Să se cugete la aceasta Principii și conducătorii popoarelor și să judece înși-și, că oare folositor și cuminte este

să se depărteze puterea publică și statele de cătră religiunea lui Isus Hristos, care singură întărește și dă valoare conducerii? Să reflecteze din nou și din nou, că oare înțelepciune de stat e să ștergi învățăturile Evangheliei și ale Bisericii din învățământul public a tinerimii? E cunoscut din experiență, că acolo e autoritatea oamenilor, de unde izvoarește religiunea. Că ce au pățit protopărinții noștri neîmplinindu-și datorința, așa pășesc și statele. Precum acolo, abia s'a întors voința dela Dumnezeu și patimile deslănțuite au detronat împărăția voinței, așa și mai marii popoarelor, nesocotind autoritatea dumnezeiască, și popoarele, cearcă să scape de sub autoritatea lor. Nu rămâne altceva, decât să suprima cu forța mișcările turburate: dar cu ce rezultat? Poți suprima puterea trupului, dar nu pe cea sufletească.

(Va urma)

Deschiderea Corpurilor Legiuitoare române. Sâmbătă în 28 Noemvrie s'a deschis cu solemnitatea obișnuită prima sesiune a Corpurilor Legiuitoare sub domnia regelui Ferdinand. La orele 11 a. m. s'a oficiat la Mitropolie un serviciu divin, după terminarea slujbei, asistenții au trecut în sala de ședințe a palatului Adunării Deputaților. Toți miniștrii străini ocupă loja diplomatică.

M. S. Regele Ferdinand a dat citire următorului Mesaj:

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Deschizând pentru prima oară sesiunea ordinară a Corpurilor Legiuitoare, gândul Meu se îndreaptă cătră Iubitul Meu Unchiu, a cărui încetare din viață o plângem cu toții.

Prin înțelepciunea, prin virtuțile, prin munca lui neobosită, închinată toată numai binelui obștesc, Regele Carol a înscris în istoria neamului nostru una din paginile cele mai glorioase.

În timp de războiu El a dus viteza noastră oștire la izbândă, iar în timp de pace El a veghiat neobosit și a călăuzit întreaga dezvoltare a Statului, ce ne-a îngăduit ca în mai puțin de o jumătate de secol, sub binecuvântata Lui domnie, să întemeiem un Regat, care pășeste cu încredere spre îndeplinirea ursitei sale.

Simțim astăzi cu atât mai dureros pierderea acestui mare Rege, cu cât situația internațională prezintă o neobișnuită gravitate.

Ca să putem trece aceste vremuri grele, avem neapărată nevoie de concursul sincer și de patriotismul luminat al tuturor forțelor națiunii, precum și de unirea sufletească a tuturor.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Sunt convins, că pătrunși de însemnătatea situației actuale, nu veți pregeta să dați guvernului Meu tot sprijinul cuvenit, ca el să poată aduce la îndeplinire diferitele proiecte de legi cerute de împrejurări, sau menite să îndeșteuleze trebuințele armatei, pe care națiunea întreagă o înconjoară cu dragoste și încredere.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Înalt cătră Cel Atot Puternic rugile Mele ca să binecuvinteze lucrările Domniilor Voastre și să ocrotească scumpa noastră patrie.

Sesiunea ordinară a Corpurilor Legiuitoare este deschisă.

*

După amiazi la orele 5 s'a ținut o consfătuire a majorităților în sala de ședințe a Senatului. D. I. Brătianu prim-ministrul a luat cel dintâiu cuvântul spunând, că împrejurările au făcut ca pentru moment să nu se poată ocupa de chestiunile interne. Situația este extrem de gravă — continuă dl Brătianu și în aceste momente de un dramatism istoric, misiunea DVoastră devine și mai grea. Roagă pe deputați să aibă încredere în guvern. Acum nu e timpul vorbelor, acum se cere tăcere și muncă. Într-o chestiune internă o greșală se poate să nu aibă consecințe grave. În chestiunea externă însă o greșală poate să aducă dezastre. Acei cari manifestă în public, crezându-se mai patrioți, ne pot duce la aventuri patriotice. Primul ministru spune, că este însuflețit de aceleași sentimente ca întreagă țara, dar nu poate da nici o lămurire fiind silit să tacă și să lucreze.

Procesul românilor din Moftin.

Am amintit la timpul său, că frații români din Moftin, cari au fost osândiți din partea tribunalului din Sătmar în frunte cu părințele Murășan, au fost agrățiați prin ordinul S. Sale din 8 Nov. 1914, prin care au fost sistate toate procesele pentru delicta politice.

Tribunalul din Szatmárnémet a înmănuat acuzaților decisiul prin care se sistează procedura penală pornită contra lui Gheorghe Murășan și soții, osândiți prin decisiul judecătoresc de 27 Aprilie 1914. Cheltuielile procesului în sumă de 6478 cor. 45 fil. plus 43 cor. 60 fil. cad în sarcina statului.

În legătură cu acest decisiu, dl Petre Poruțiu, avocat în Bistrița, unul dintre cei șapte apărători din faimosul proces din Sătmar, ne scrie următoarele:

Onorată Redacțiune!

Astăzi am primit decisiul Nr. 19586/1914 B. al tribunalului din Sătmar, prin care sunt

FOIȚA.

Cuvânt funebral

la înmormântarea lui
Petru Mihályi de Apșa
rostit, în biserica catedrală din Blaj
la 15 Noemvrie 1914, de canonicul
Dr. Isidor Marcu.

»Fericit bărbatul, care se teme de Domnul, întru poruncile lui va voi foarte«. (Ps. 111, 1).

Niciodată, Triști ascultători, nu am urcat acest amvon între împrejurări mai triste și mai dureroase, ca acum; niciodată amărăciunea și mâhnirea nu au fost mai deprimătoare decât acum; niciodată săgeata morții nu a produs în lume atâta devastare, atâta groază și fiori, ca chiar în aceste zile de cumplită încercare și conflagrațiune universală. Se pare că moartea stăpânește în plină putere, nu numai pe câmpul înfricoșatelor războaie, ci și acolo, unde ne credem în liniște, în pace și siguranță. Tinerii noștri cei mai voinici și mai viguroși, cad loviți de plumbul omoritor, iară bătrânii înțelepți, fala și mândria noastră, cad doborâți de neîndurata săgeată a morții acasă. Aceste lovături le simțim noi toți, le simte însă în

toată grozăvenia și amărăciunea ilustra familie Mihályi de Apșa, Excelența Sa preabunul Părinte Mitropolit cu nepoții și rudeniile sale. Încă nu s'au uscat lacrimile, încă nu s'a alinat durerea, încă nu s'a vindecat rana inimilor noastre prin pierderea marelui fiu al nemului Dr. Ioan Mihályi de Apșa (repausat la 12 Octomvrie 1914 în Gherla ca oaspe al episcopului român), și iată, că azi, după timp de abia o lună de zile, moartea răpește din mijlocul nostru, în 13 Nov. aci la reședința mitropolitană, pe alt bărbat ilustru, devotat bisericii și neamului, pe nobilul Petru cândva Mihályi de Apșa, mare proprietar în Sărasău din comitatul Maramurășului, pe al doilea frate — care mai era în viață — a Părintelui nostru mitropolit. Cei doi frați înainte cu o lună și jumătate au plecat din romanticul Maramurăș, spre a se refugia de invaziunea dușmană, mângându-se cu dulcea nădejde, că încurând se vor reîntoarce și se vor revedea în pământul strămoșesc. Invaziunea a trecut, dar vai, lor nu le-a fost dat a se mai revedea și îmbrătoșa la vetrele străbune. Rezidențele episcopoești, locul de azil, de mângâiere, de încurajare și întărire al Românilor pe timp de restriște și calamități, i-au primit ca oaspeți iubiți, și Dumnezeu a rânduit ca aceste rezidențe sfinte să le săvârșească și funerarele, și ei, cari atât de mult au ținut la biserica noastră gr. cat. românească, să

se odihnească la umbra alor două catedrale române.

Ei ne părăsesc chiar acum, când mai mare lipsă avem de sfatul lor binevoitor, de experiența lor probată și de povețele lor înțelepte. Durerea noastră este întemeiată, și consternarea generală e justificată. Ca creștini însă nu ne este iertat a ne lăsa pradă durerii și întristării, ci cu umilință avem să ne prosternem înaintea dispozițiilor dumnezeiești, nepătrunse de mintea omenească, și să căutăm motive de consolare în sfânta noastră religiune, precum și în contemplarea virtuților, în cari a excelat fericitul Petru Mihályi, ale cărui venerabile oseminte le ascunde acest sicriu.

Moartea, Triști ascultători, privită cu ochiul trupului e grozavă, ea rumpe legăturile cele mai intime și mai dellicate, răstoarnă la pământ, ce avem mai scump și mai iubit, părinți, fii, frați, surori, amici și binevoitori, producând rane adânci în inimile noastre. Dacă vom privi însă moartea cu ochiul minții, ea ni-se prezintă mai puțin înfiorătoare; ea pășeste ca o urmare firească a firii noastre, compusă din spirit și materie, cari, precum s'au împreunat odată, așa trebuie să se și despartă.

Privită în lumina sfintei noastre credințe moartea ne pare, ca un bine, iară sosirea ei ca un moment fericit. S. Scriptură numește *fericiți* pe cei ce mor în Domnul

incunoștințat, că părintele Murășan din Moftin și ceilalți doisprezece acuzați, cari au fost judecați la 17 Aprilie a. c. sunt agrățiați de M. S. Regele prin înaltul decret dela 8 Noemvrie 1914. În urma acestui act de grație procedura penală a fost sistată.

Salutăm cu bucurie și cu profund respect înalta hotărîre a M. Sale în care vedem un semn de părințească bunăvoință față de poporul românesc, stătornic în credința sa față de tron și patrie, stătornic în iubire de lege și neam.

Al DVoastră stimător

Petre Poruțiu m. p.,
unul dintre cei șapte apărători.

Plata răniților și a concediaților. Citim în „Gazeta”: Mulți răniți și concediați se plîng, că pe durata concediului lor, nu le umblă plata. „Reichspost” în numărul său 558 din anul acesta, publică următoarele îndrumări, cari le-ar putea reproduce toate gazetele noastre indeosebi cele populare:

„Soldații, cari au fost concediați din spitale, ca să intre sub îngrijire particulară, primesc un pașal zilnic de 2 coroane. Acest pașal li-se plătește anticipativ la concediu până la 4 săptămâni, din partea spitalelor care i-au concediat. Pentru concedii mai lungi, aceste pașale se plătesc ulterior de către acele „Ersatzkörper” unde trebuie să se prezinte la expirarea concediului. Aceasta să vede din „permisul de concediare”. (Ersatzbataillon, Ersatzcompagnie, Ersatzescadron, Ersatzbatterie). Plățile se fac și prin poștă. Rugările să se adreseze la „Ersatzkörper”-ul indicat în permisul de concediu”.

Prețul maximal al alimentelor.

Foia oficială publică în nrul de Sâmbătă ordonanța privitoare la prețurile maximale

ale bucatelor. Conform acestei ordonanțe comisiunile, cari se vor constitui în fiecare comitat, vor avea să stabilească prețurile maximale până la 7 Dec.

Prețul grâului și al săcării va fi stabilit cu prețul mijlociu, pe care la avut grâul și săcarea în partea a doua a lunii Octombrie.

Prețul orzului și al cucuruzului rămâne cel actual.

Faina de grâu va fi cu 670/0 iar făina de pâne cu 170/0 mai urecat ca prețul bucatelor.

Ședința de Sâmbătă a Camerei ungare. Sâmbătă a ținut dieta ungară o scurtă ședință formală. S'au prezentat rapoartele comisiunilor asupra proiectelor de lege, cari s'au împărțit Miercuri și s'a hotărît luarea lor în discuție. În ședința comisiei Camerei pentru afacerile administrative și financiare, deputatul nostru *Dr. St. Pop* a propus ca să fie ajutate și familiile acelor persoane, cari sunt siliți să se depărteze dela locuințele lor, din cauza războiului. — Conte Tisza a cerut să nu se accepte propunerea, fiindcă războiul cauzează multe daune, cari trebuie săjile suferim, fiind aceasta o datorință patriotică. Comisiunea a acceptat punctul de vedere al prim-ministrului.

Ședința de luni a Camerei ungare. — *Budapesta* la 30 Noemvrie.

Casa deputaților prezintă un aspect deosebit. Deși fețele sunt zimbitoare și grupurile, cari desbat chestiile de actualitate par a fi preocupate mai mult de afaceri mărunte, se observă totuș că suntem într'o atmosferă de războiu. Galeria este tixită de lume aleasă, și se așteaptă cu vădit interes cuvântul lui Tisza, despre care se crede, că are să facă destăinuiri senzaționale. Cele ce au

urmat însă n'au satisfăcut curiozitățile multora. Fiind vorbă de chestii grave, de importanță capitală pentru viitor, prim ministru a vorbit rezervat, atingând chestiile de importanță de abia în treacăt. Opoziția deasemenea a respectat imperativul împrejurărilor și s'a mărginit a promite tot sprijinul său guvernului, rezervându-și dreptul de liberă acțiune pentru alte vremuri mai potrivite.

Deja de dimineață au început să se adune deputații, mai ales ai opoziției, convocați fiind de șefii lor la o ședință prealabilă, ce s'a ținut în sala festivă a Camerei și unde s'a stabilit ordinea procedurii de afci. La 1/4 11 prezidentul Szász Károly deschide ședința și prezintă telegramele so-site la adresa Camerei. Prima este a Majestății Sale regelui, care mulțamește pentru omagiile Corpurilor legiuitoare, fiind satisfăcut de asigurările Camerei, pentru sprijinul juruit tronului și patriei împotriva dușmanilor. Mai comunică telegramele vice-prezidentului Reichstagului din Berlin și a Camerei otomane, în cari se accentuează credința și perseveranța comună a aliaților pentru biruință. La ordinea zilei este apoi cauza violării dreptului de imunitate a deputatului sârb Sergiu Budisavlievici, acuzat pentru tradare de patrie. Chestia se va pune la ordinea zilei într'una din ședințele viitoare. După câteva alte acte ia cuvântul contele Tisza, care declară, că războiul actual a fost invitat, deoarece celelalte puteri mari priviau prea cu invidie avântul deosebit a uneia din marile puteri din Europa Centrală, iar iubirea de pace a celeialalte o taxau de slăbiciune.

Ceeace a urmat după mobilizare ne umple de cea mai mare bucurie. Armata noastră merită toată admirația și recunoștința țării. Din acest motiv este încredințat a talmăci cuvintele de laudă ale Majestății Sale asupra eroismului și virtuților militare ale trupelor ungare. Este primul mare războiu ale monarhiei dualiste de când aceasta există, și s'a dovedit pe deplin, că dualismul este capabil de viață.

Dar războiul acesta justifică și altcum statul ungar milenar, deoarece prin el au amuțit toate deosebirile de partid și clasă, a fost pus pe al doilea plan chestia de naționalitate și a oferit așa pilde de unitate, și iubire reciprocă aici înlăuntru și pe câmpiile de războiu, încât este cu neputință să fie nebagate în seamă de legislația țării.

Mai sunt încă mari probleme de rezolvit, dar guvernul a hotărît a aduce toate jertfele pentru a asigura temelile statornice ale viitorului sigur pe seama națiunii maghiare.

Cuvintele minisirului prezident au fost subliniate de puternice aplause.

După contele Tisza a vorbit în numele opoziției contele *Károly Mihály*, care a oferit în numele aderentilor săi tot sprijinul moral și material, spre a ieși învingători din războiul acesta.

„O facem aceasta în rândul prim din motivul — a zis contele *Károly* — ca să apărăm țara aceasta împotriva dușmanilor, dar și pentru aceea, deoarece suveranitatea națională, ideia statului național trebuie să iasă biruitor din acest războiu. Acest gând ne încălzește pe noi, care ne hipnotizează, care ne duce pe câmpul de războiu și pentru care luptăm cu trup cu suflet”.

să primească dela dreptul judecător cununa gloriei cerești (2 Tim. 4, 7—8) — *Dreptii*, cum ne învață Înțeleptul — *în veac vor fi vii și întru Domnul plata lor și purtarea de grije pentru dânșii dela cel Preainalt* (Int. Sol. 5, 16). Deci să ne mângăiem la moartea iubiților noștri, cari, ca și adormitul în Domnul, mor moartea dreptilor, că ei prin moarte, scăpând de povara vieții, schimbă această viață trecătoare, cu viața fericită și netrecătoare.

Este ajuns să aruncăm și numai o scurtă reprivire peste viața ilustrului nostru decedat, ca să ne convingem, că la el se verifică cuvintele psalmistului „*Fericit bărbatul, care se teme de Domnul întru poruncile lui va voi foarte* (ps. 111, 1), că el a murit moartea dreptilor. Aceasta convingere ne va servi ca mângăiere și ca nădejde, că sufletul lui e primit în locașul fericirii.

Oh moarte, depărtează-te pe o clipă din gândul nostru, și lasă, ca și reamintirea vieții ilustrului decedat să verse balzam vindecător în inimile noastre rănite și sdruncinate de durere!

(Va urma).

(Apoc. 14, 13), iară sfinții cu liniște și bucurie nu numai au așteptat, ci au și dorit moartea (Filip. I, 23). Doară moartea pune capet suferințelor, durerilor și mizeriilor, de cari nimeni nu e scutit în viață (Iov. 14, 1). Insași viața devine cu timpul o sarcină pentru om, cum ne spune și psalmistul zicând: „*Zilele anilor noștri șeptzeci de ani, iară de vor fi în puteri optzeci de ani și ce este peste aceștia osteneală și durere* (Ps. 89, 10). Și adormitul în Domnul a ajuns la ani de durere, căroră acum moartea le a pus capet.

Moartea, Triști ascultători, este începutul vieții adevărate, și nemuritoare, „*Că nemernici suntem înaintea Ta, și străini, ca toți părinții noștri; că umbră sunt zilele noastre pământ, și nu este stare*”, zice regele David (1 Poralip. 29, 15), iară apostolul ne învață, că nu avem aici cetate stătore, ci cea venitoare o căutăm (Evr. 13, 7).

Moartea este ziua de resplată și de încoronare pentru virtuțile, ce le-am deprins în viață; „*Pentru că știm, că noi toți trebuie să ne arătăm înaintea judecății lui Hristos, ca să-și iee fiecare după ceea ce a făcut în trup ori bune ori rele*” (2 Cor. 5, 10). Și pre-um servul bun și credincios își așteaptă cu dor resplata cuvenită, ostașul brav laura meritată a învingerilor, așa creștinul adevărat așteaptă cu bucurie oara morții, ca

Prezintă apoi declarația partidului independent, asupra căreia vom reveni cu altă ocazie. În acelaș sens a vorbit și contele Andrassy Gyula. Ședința se continuă.

Noua ordinațiune a moratorului. Foia oficială de ieri publică ordinațiunea guvernului asupra moratorului, care expira în 1 Decembrie. Noua ordinațiune, care a intrat în vigoare în 1 Decembrie, cuprinde unele dispoziții mai îngreunătoare pentru datorasi, ca cele din trecut.

Prin ordinațiunea aceasta, *moratorul se prelungește până în 31 Ianuar 1915.* În timpul acesta după datorii se pot lua întrese legale.

Războiul european.

Luptele din Sârbia.

Budapesta, 28 Noembrie. (Oficial).

Pe câmpul de luptă din sud și ieri a decurs lupta aproape pe întreg frontul. Am luat cu asalt mai multe poziții fortificate importante, cu deosebire poziția Siljak, ce dominează terenul. Am făcut de tot 900 prizoneri și am capturat 3 tunuri.

Știrea biroului sârbesc despre o victorie raportată asupra unei coloane austriacă-maghiară la Rogacic, ieri a fost modificată în sensul acela, că coloana aceasta a intrat în Ulsic.

Am făcut prizoner și pe nepotul de 16 ani al voievodului Putnic. Luând în considerare etatea lui tinără și că este rudenie cu comandantul sârbesc, s'a făcut dispoziție, ca să fie împărțit în o tractare deosebită.

*

Budapesta, 29 Noembrie. (Oficial).

Pe frontul de luptă de acum, inamicul opune o rezistență desperată și încearcă să oprească înaintarea noastră prin atacuri de baionetă.

Trupele noastre, cari stau pe malul ostic al râului Colubara, pe unele locuri au câștigat din nou teren.

Coloanele noastre, cari au înaintat dincolo de Valjevo, și dela acesta spre sud, au ajuns până la înălțimile din ostul râului Lyig și au atins linia, care se întinde dela înălțimea Suvobor, până la triumghiul din ost dela Uzica. Eri am capturat 1245 ostași sârbi.

Budapesta, 29 Noembrie. (Oficial).

În ziua de ieri a fost liniște pe întreg frontul nostru din Polonia rusească și Galiția vestică.

În Carpați am înfrânt oștirile rusești, cari au înaintat dinspre Homoni și le-am respins.

Trupele noastre au făcut prizoneri 1500 ruși.

În comitatele Szepes și Sáros nu e primejdie.

A. T. U. comunică: Luptele ce decurg în unele comitate dela graniță, au produs o arecare neliniște în sinul populațiunii. Baronul Arthur Wieland, comite suprem, și vicemitele Ludovic Nogrády au vizitat comunele dela graniță și au trecut până la frontul din Galiția și s'au convins, că comitatele Szepes și Sáros nu sunt amenințate de pericol. Faptul acesta l-au făcut cunoscut publicului prin afișe. Autoritățile militare și civile se năzuesc din puteri să liniștească pe oameni. Zilnic trimit cu automobile ofițeri dela jandarmi și miliție la frontul de luptă, cari aduc știri despre înaintarea noastră victorioasă din ținuturi tot mai înaintate din Galiția. Agitația a scăzut, ziua de azi a trecut în liniște.

Luptele din Bucovina.

Trupele noastre, după o apărare eroică de 5 săptămâni, dupăcum s'a comunicat și oficial, au evacuat Cernăuții, fiindcă pe partea cealaltă a Prutului au apărut numeroase trupe inimice. Trupele noastre au fost ordinate la un loc potrivit, ca nu cumva să sufere de stricăciuni pe urma luptelor. În zilele ultime rușii au bombardat încontinuu, chiar și dupăce trupele noastre s'au retras; din aceasta se vede, că rușii n'au fost informați de ajuns despre schimbarea situației. (Az Est).

Consistorul gr. or. din Cernăuți, mutat la Dorna.

Consistorul gr. or. din Bucovina, a hotărît încă în luna Octomvrie, după eliberarea Cernăuților, că la caz când Cernăuții ar fi amenințat de o nouă invaziune rusască, sediul Consistorului să se strămută la Dorna. În înțelesul acestei hotăriri, membrii Consistorului au sosit azi la Dorna.

Exelența dl. Mitropolit Dr. Repta e deja acolo de câteva zile. Hotărirea aceasta a Consistorului e cea mai eclatantă dovadă, că autoritatea supremă a bisericii ortodoxe, experiind procedura nevrednică a rușilor pe timpul invaziunii, se așteaptă la noiu terori-zări din partea rușilor. Dovedește această hotărire totodată și aceea, că ce puțină credință merită asi gurările rușilor, că ei vin pentru eliberarea gr. orientalilor din Monarhie. E caracteristic apoi și aceea, că hotărirea Consistorului a fost adusă cu unanimitate; prin urmare și românii, cari sunt în majoritate și ruthenii se arată străini față de ruși.

Oficiul comisariatului guvernial.

Comunicat oficial german.

Berlin, 28 Noembrie.

Pe câmpul de luptă din vest situația nu s'a schimbat. În pădurea Argonnes am respins înaintările franceze. În pădurea din notd-vest dela Apremont și în Vogezi, am luat dela Francezi câteva tranșee, deși aceștia s'au apărat cu violență.

În Prusia ostică decurg numai lupte neînsemnate. La Lovic trupele noastre din nou au atacat. Lupta aceasta continuă încă. Spre vest dela Noworodonsk, am respins atacurile puternice ale rușilor. De altcum în Polonia sudică situația e neschimbată.

*

Berlin, 29 Noembrie.

Referitor la armatele din vest numai atâta am de comunicat, că atacurile inimice dela Ypern spre sud-ost și dela Lens spre vest, s'au zădărnicit.

În ost situația pe partea dreaptă a Vistulei e neschimbată. Înaintările rușilor în jurul orașului Lodz, le-am respins. Contraatacurile noastre, ce au urmat după aceasta, au avut succes.

În Polonia sudică nu e nimic de de remarcat.

Diverse.

De 46 ori în foc. Primarul orașului Marosvásárhely a primit dela comandamentul regimentului de honvezi 22 depe câmpul de luptă următoarea depeșă:

Regimentul e de trei luni în luptă și a fost de 46 ori în foc. Cele mai crâncene lupte le-a avut la *Monasterciska, Podhaice, Novosielka, Voremikukovna*, unde am respins un asalt rusesc de șase ori mai mare.

Trecând cele trei luni, ținem iubileul întâinului sfert de an. Iubileul nostru constă din aceea, că așteptăm năvala muscanilor în șanțuri binefortificate. Maiorul Francisc Laureucic.

Nostim, că majoritatea regimentului e românească.

Moartea poetului Anghel. Joi, în 26 Noembrie a încetat din viață poetul D. Anghel în Iași. În mormântarea a avut loc Sâmbătă în 28 Nov. Literații și ziarisții Ieșeni, au însoțit carul mortuar până la cimiterul „Eternitatea”, unde dl. M. Sadoveanu, dir. teatrului național a ținut o duioasă cuvântare, arătând pierderea, ce a suferit literatura română prin moartea lui Anghel. Pe mormânt au fost depuse numeroase cununi, între cari una de ministrul Duca.

Posta Redacțiunii.

Dlul P. M. în Budapesta. Cea dintâiu întârziată. Celelalte pe rând. Salutări!

Proprietar, editor: **Emil Tatar.**

Redactor responsabil: **Augustin Grușița.**